نگاهی به وضعیت سخت معلم‌ها و استادان دانشگاه در آستانه سال تحصیلی

مهری پر از بی‌مهری و اخراج

نسترن فرخه - سامان موحدی‌راد: وقایع سراسری سال گذشته اگرچه بر بستر خیابان شکل گرفت اما خیلی زود دانشگاه‌ها و مدارس را هم در برگرفت. درگیرشدن بسیاری از مدارس با این حوادث از اتفاقات جدیدی بود که نمونه‌اش را کمتر در آنچه سال ۹۶ یا ۹۸ رخ داد، دیده بودیم؛ اما یک سال بعد از این رویدادها اتفاقات رخ‌داده در پاییز و زمستان ۱۴۰۱ به اتخاذ تصمیمات گوناگونی در این دو محیط منجر شد. این یک واقعیت انکارناشدنی است که وقایع سال گذشته با محوریت نوجوانان و جوانان پیگیری می‌شد و حالا کمی بعد از آن واقعه تصمیماتی برای دو زمینه‌ای که محل تحصیل دانش‌آموزان و دانشجویان است، گرفته شده است که بخشی از آن‌ها دامن دانشجویان را گرفته و بخشی هم دامن‌گیر معلمان و استادان دانشگاه شده. معلم‌ها و استادان دانشگاه در این یک سال اعتراضات سراسری، با محدودیت‌های بی‌شماری روبه‌رو شدند. از اخراج تا دلایل مختلف تا قطع حقوق و مزایای آنها. در این پرونده روایت معلم‌هایی را می‌خوانیم که گاهی با درخواست مطالبات خود در تجمعات قبل از اعتراضات سال قبل، با حکم‌های قضائی مواجه شدند و این موضوع تمام آینده حرفه‌ای آنها را تحت‌الشعاع قرار خواهد داد. همچنین با چهار استاد اخراج‌شده در چهار دانشگاه مختلف در مرکز، شرق، غرب و جنوب ایران صحبت کردیم که به طرز عجیبی فرایند قطع همکاری آنها همه از یک الگو پیروی می‌کند؛ قراردادهای پیمانی که چنان شکننده هستند که می‌توانند هر استادی را از دانشگاه بیرون کنند و فرسایشی‌کردن فرایند تبدیل وضعیت و ارتقای استادان منتقد تا با آنها را در طیف فکری خودشان بیذیرند یا کاری کنند که به هر دلیلی دانشگاه را ترک کنند. این داستان یک بی‌مهری گسترده در آستانه مهر است.

گزارش «شرق» از افزایش محدودیت بر معلم‌ها در ماه‌های اخیر و بلاتکلیفی برای حق تدریس

بلاتکلیفی برای تدریس

نسترن فرخه: سال تحصیلی جدید، با ممنوعیت برخی معلمان از تدریس شروع شده است. معلم‌هایی که به شکل سنتی یا دلایلی چون بازنشستگی رفته‌اند و یا بازخریدی، از تدریس در مدارس محروم یا اخراج شده‌اند. تعداد دیگری همچنان در ابهام از آینده کاری خود به سر می‌برند و یا از حقوق، رتبه بندی و بیمه محروم شده‌اند. طبق روایت معلمان این گزارش برخی از آنها در انتظار نتیجه حکم زندان خود به سر می‌برند. این در حالی است که دو ماهِ گذشته در قوانین آموزش و پرورش با اخراج معلم برابر است و به این ترتیب در صورت اخراج یک حکم، این افراد به طور کامل شغل خود را از دست خواهند داد.

روایت اول: حقوق و بیمه‌ام قطع شد و در حبس خانگی هستم

اینس روزها برای از معلم‌ها محدودیت‌هایی را تجربه می‌کنند که شاید دیگران از بخش قابل‌توجهی از آن بی‌خبر هستند. محدودیت و تشکیل پرونده‌هایی که در سال‌های اخیر و حتی انتهایات سال قبل ادامه‌دار بوده است. یکی از این معلم‌ها فرزانه تاظرین است که از سال ۹۹ با پرونده‌ها روبه‌رو شده و حالا به بابت در حبس خانگی به سر می‌برد. این معلم در گفت‌وگو با «شرق» به بلاتکلیفی خود درباره آینده کاری‌اش اشاره می‌کند و می‌گوید: «به دلیل پرونده بازی که از سال ۹۹ داشتم، مجبور شدم خودم را دوازده‌دوازده‌بیست به اوین معرفی کنم. دو ماه زندان بودم و الان هم با بابند الکترونیک در حبس خانگی به سر می‌برم. درواقع با بابند فقط ۵۰۰ متری اطراف خانه حق تردد دارم. به دلیل محکومیت دو ماه که گذشته و زندان بودم، در آموزش و پرورش نیز ظرفیت قیدت شده و در همین مورد گزارشی هم به پرونده من تحویل تکلیف شده است... مهرماه ۲۷ سال سابقه کار من برمی‌شود ولی همچنان از وضعیت آینده کارم بی‌خبر هستم. البته پیگیری کردم و گفتند تا بهمن‌ماه که باید بابند داشته باشم این موضوع مطرح نخواهد شد. ما معلم‌ها تا دو ماه فرصت داریم دلیل موجه برای عدم حضور خود ارائه دهیم. درحالی‌که سر دو ماه، بعد از آزادی خودم را به اداره معرفی کردم؛ اما این‌ها تأثیری نداشت و خودم از وضعیتم خبری نشنده... همان روزهای اتفاقات سال قبل من را خواستند. حقوق ما به من گفتند یک پرونده دیگر داریم که هنوز برای آن مراجعه نکردید و الان هم برای شما پرونده باز شده. خبری گفتند که اصلا ارتباطی به من نداشت، مثلا گفتند: در کلاس بچه‌ها را به افشاگری دعوت کردید. همان‌جا به حراست اداره توضیحاتی ارائه دادم و به نظرم با صحبت‌های من مجاب شدند. این موضوع یک بار به حراست رفته بود و نداشته است. هفته قبل هم که دوباره معلم‌ها را احضار کردند، من را هم احضار کردند که همسرم گفته بود اینبار باید دارند و نمی‌توانید بیایند و برای همین من نرفتم. البته خودشان به همسرم گفته بودند پیگیر پرونده من هستند. حالا حکمی برای من داشتند که تا بر علیه خودم هم نمی‌توانم در کلاس تدریس کنم اما درحال‌حاضر منتظر هستم...»

روایت دوم: خطر اخراج در کرمینه‌ام است

یک دیگر از معلم‌ها که با دلیل انتهایات سال قبل با تشکیل پرونده روبه‌رو شده، مرگان باقری معلمی از شیراز است. این معلم در بیست‌ونهمین سال کاری خود به سر می‌برد و در گفت‌وگو با «شرق» به تقلیل رتبه یا انتصال از خدمت همکاران دیگر خود اشاره می‌کند و می‌گوید: «در تجمعات معلمان برای رتبه‌بندی در سال ۱۴۰۱ تیر به تاریخ ۲۰ و ۸۰ نفر از ما معلمان در فارس بازداشت شدند که من جزء آنها بودم. دو ماه بازداشت شدم و الان با وثیقه آزادم. الان برای من و همکارانم حکم صادر کردند که شش ضرب حکم پنج سال زندان گرفتیم و حق دو نفر دیگر هم دو سال حبس خانگی با بابند است. البته هنوز جواب دادگاه تجدیدنظر نیامده است... بعد از آنکه رتبه‌بندی معلمها انجام شد، همه برای حدود ۲۰۰ نفر پنج رتبه‌بندی‌ای اعمال شد که من هم جزء همه دسته شدم... پیگیری هم کردم اما وزارتخانه و هیچ‌کجا پاسخ‌گو نبودند... بعد از انتهایات سال قبل، من تنها یک تبرئه از دیوکل